

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 48,03.03.2021
Kaupunginhallitus, § 180, 15.03.2021

§ 180

Porin kaupungin CIRCWASTE -osahankkeiden toteuttaminen vuonna 2020

PRIDno-2019-1105

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 03.03.2021, § 48

Valmistelijat / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Porin kaupunki on mukana valtakunnallisessa CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta - hankkeessa, jota koordinoi Suomen ympäristökeskus. Hanke alkoi 1.10.2016 ja se kestää vuoden 2023 loppuun. CIRCWASTE-hanke saa rahoitusta EU:n LIFE-ohjelmasta. Porin kaupungilla on viisi osahanketta valtakunnallisessa hankekokonaisuudessa. Kaikissa osahankkeissa keskeistä on kiertotalouden edistäminen ja jätteen vähentäminen. Osahankkeista kolmea (A.1, C.3 ja C.11) toteutetaan elinvoima ja ympäristö -toimialalla ja kahden osahankkeen (A.2 ja C.4) toteutus ostetaan alihankintana Prizztech Oy:ltä. Porin kaupungin osahankkeita toteutetaan aikavälillä 1.10.2016–30.9.2021 ja niiden budjetti on yhteensä 1 395 180 euroa, josta EU-rahoituksen osuus on 60 prosenttia. Porin kaupungin osahankkeiden yhteiset internetsivut löytyvät osoitteesta www.pori.fi/circwaste. Kaupungin johtoryhmä toimii osahankkeiden ohjausryhmänä. Hankkeen vuosiraportit toimitetaan komissiolle, joka edellyttää, että vuosiraportit on vietävä myös virallisesti Porin kaupunginhallituksen tietoon.

Satakunnan osaamis- ja neuvontaverkosto Luuppi (osahanke C.11)

Vuonna 2020 osahanke Luupissa työskenteli projektikoordinaattorin lisäksi projektityöntekijä ja harjoittelija, joka valmisteli raportin kompostoinnin yleistymisestä pientaloalueella.

Osahanke C.11 esitteli hankkeen toimintaa kaupungin johtoryhmässä tammikuussa 2020 yhdessä rakentamisen osahankkeiden A.1 ja C.3 kanssa.

Hanke osallistui keväällä 2020 Poris-tapahtumaan ystävänpäivänä teemalla yhteiskäyttö ja lainaaminen. Asukkailla oli mahdollisuus vastata, mitä haluaisi itse lainata ja mitä voisi antaa muille lainattavaksi. Vuoden 2020 tapahtuma Korjaa, lainaa, kierrätä peruuntui Covid-19 takia ensin keväältä ja lopulta myös syksyltä. Yhteiskäytön ja lainaamisen teema hankkeessa näkyi myös jäteneuvonnan tiedotuslehti JäteVaakun jutussa Fiksu kierrättää, edelläkävijä vähentää. Vuonna 2020 järjestettiin toinen dialogi yhteiskäytön ja lainaamisen edistämisestä ja aloitettiin myös toimintamallin valmistelu.

Ympäristökasvatuksen osalta hankkeessa oltiin aktiivisesti yhteydessä kouluihin koronasulun aikana. Kouluihin oltiin yhteydessä sähköpostitse ja heille koottiin useita etäopetukseen soveltuvia sähköisiä materiaaleja. Kevään 2020 aikana Intopolun uutisia päivitettiin viikoittain ja sinne koottiin useita vinkkejä niin kirjaston, kulttuurin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kuin ympäristönkin teemoista etäkoulua varten. Syksyllä aloitettiin Muovin matka - videon kuvaaminen ja tehtävien koostaminen sivustolle pori.fi/muovinmatka yhteistyössä Luontotalo Arkin ja Porin seudun jäteneuvonnan kanssa.

Hanke osallistui vuonna 2020 useisiin teemaviikkoihin. Keväällä osallistuttiin Nuukuusviikkoon somekampanjan muodossa yhteistyössä jäteneuvonnan kanssa (13.-19.4.2020). Let's clean up Europe, Porin seutu puhtaaksi siivouskampanja jouduttiin perumaan kokonaan Covid-19 takia. Sen sijaan hanke osallistui yhteistyössä jäteneuvonnan kanssa haasteeseen roskaamattomuudesta huhtikuussa. Keväällä aloitettiin myös siivoustalkoiden toimintamallin valmistelu. Tavoitteena on tehdä siivoustalkoisiin osallistumisesta ja talkoiden järjestämisestä mahdollisimman helppoa. Kesäkuun alussa vietettiin Kestävän kehityksen viikkoa ja maailman ympäristöpäivää. Hanke osallistui näihin somekampanjalla (1.-7.6.2020). Koulujen Hävikkiviikkoon osallistuttiin perinteisesti syyskuun toisella viikolla. Hävikkiviikkoon liittyen järjestettiin myös koulutus palveluliikelaitoksen työntekijöille (59 osallistujaa). Euroopan jätteen vähentämisen viikolla marraskuussa toteutettiin taas somekampanja, tässäkin tehtiin yhteistyötä jäteneuvonnan kanssa. Hanke järjesti marraskuussa Otsolassa luentosarjan, joka koostui osittain työpajoista.

Osahanke Luuppi tuki Porin kaupungin hankintapalveluja ympäristö-, vastuullisuus- ja eettisten näkökohtien huomioimiseksi hankinnoissa vuoden 2020 aikana kahdessa hankinnassa. Hanke avusti kilpailutuksessa jätteen vähentämisen ja kiertotalouden edistämisen näkökulmasta siivousaineet ja -välineet hankinnassa sekä järjestämällä rakentamisen kiertotalous -koulutuksen yhteistyössä A.1/C.3 kanssa 12.3.2020. Koulutuksessa perehdyttiin kierrätysmateriaalin käyttöön katurakentamisessa. Kesäkuussa 2020 hankkeessa aloitettiin resurssiviisaan hankintatyökalun työstäminen, jonka on määrä valmistua keväällä 2021. Hankintatyökalu tarjoaa hankinnan tekijälle tarjouspyynnössä hyödynnettäviä kriteerejä mm. ympäristövastuuseen ja sosiaaliseen vastuuseen liittyen.

Resurssitehokas rakentaminen ja asuminen (osahankkeet A.1 ja C.3)

Rakentamisen osahankkeissa työskenteli projektisuunnittelijan lisäksi vuoden ensimmäisinä kuukausina projektityöntekijä sekä osa-aikainen (60 %) suunnittelija. Diplomiopinnäytettä *Material Evaluation For a Multifunctional School Building From The Circular Economy Perspective* hankkeelle valmisteltiin 50 % panoksella neljän kuukauden ajan. Pakettiomakotitalon rakennustyömaan jätelajittelun raportointiin käytettiin opiskelijan 50 % työpanos yhdestä kuukaudesta.

Sanna Lindgrenin opinnäytetyö *Pientalon hiilijalanjälki ja rakennusjäte* valmistui kesällä. Työ voitti Insinööriliiton vuoden 2020 parhaan insinööriyön opinnäytetyökilpailun (AMK-insinööriyöt).

Muovipilotti-demo valmistui elokuussa. Ytekki Oy:n muiden kohteiden joukossa raportoima Kerrostalotyömaan pakkausmuovilajittelututkimus on osa YM:n muovitiekarttaa. Pilottimme pyydettiin mukaan Motivan koulutusmoduulisunnitteluun 2021.

Sara-Tuuli Siiskosen diplomityö monitoimikoulusta valmistui joulukuussa. Samalla tuotettiin Malli kiertotalouden ja ilmaston huomioimisesta rakentamisessa. Molemmat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

työt on välitetty tekniselle toimialalle tilayksikköön ja erityisesti monitoimikouluprojekteihin.

Pakettiomakotitalon rakennustyömaan jätelajittelun seurannan raportti (Sanna Lindgren) valmistui lokakuussa.

”Taskuoppaat” toteutettiin lopulta 1) Energiaoppaana ja 2) Raksajulisteena. Molemmat löytyvät hankkeen nettisivulta ja ovat printteinä jaossa Porin pääkirjastossa.

Varaosapankin toiminnan kehittäminen jatkuu. Tuotteet pyritään saamaan tarjolle kaupungin verkkokauppaan.

Hanke on ollut mukana Pohjois-Porin monitoimikoulun ja Vähärauman monitoimikoulun suunnittelukokouksissa. Hanke on osallistunut Pohjois-Porin kaavan ”uusiuutuvaa energiaa hyödyntävä asuntoalue” -keskusteluun.

Kaupungin Yhteiset toimitilat -hanke viivästyi ja suunnitelmat muuttuivat. CW-hanke on pyrkinyt olemaan kuulolla/mukana tilamuutosvaiheista. Ehdotettu tilayksikölle Vähähiilisten julkisten hankintojen kehittämishjelmaan hakemista palloiluhallilla, johon ohjelmaan kiireisiin vedoten ei ole tartuttu.

Projektisuunnittelija on osallistunut korona-aikana yli 30 kestävä kehitys -teemaiseen webinaariin, joiden aineistoa välitetty aiheen mukaan kaupunkiorganisaation eri toimijoille: tilayksikkö, infrayksikkö, kaupunkisuunnittelu/kaavoitus, elinvoima- ja ympäristötoimiala sekä kaupungin Kestävä kaupunki -teamsryhmälle. Tilayksikön koulutusseminaari on koronan ja Posti-talon muutosten takia siirtynyt. Infrayksikölle järjestettiin koulutusseminaari uusiomateriaaleista C.11-osahankkeen kanssa 12.3.2020.

Projektisuunnittelija valittiin Porin ICC-ohjelman projektipäälliköksi lokakuussa 2020. Porin ICC kuuluu teemaryhmään Green Economy and Local Green Deals. <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/>

Aktiivinen osallistuminen Porin kaupungin Kestävä kaupunki -ryhmään. Tuloksena mm. kaupunki allekirjoitti helmikuussa 2021 sopimuksen Mayors Indicatorsin kanssa SDG-indikaattorisovelluksesta.

Projektisuunnittelija on osallistunut Satakuntaliiton TKI-foorumeihin ja Tulevaisuusfoorumiin sekä ympäristöministeriön Kestävä kaupunki -ohjelman keskusteluihin mm. Aamukahveilla ja Virtuaalikorttelissa.

Osallistuttu Satakunnan hankeyhteistyön kuukausittaisiin teams-tapaamisiin. Koronan takia vuoden 2020 Eurooppa-päivän messutapahtuma korvattiin facebook-esittelyllä ja -kilpailulla. Suunniteltua keskustelua SuomiAreenassa ei järjestetty tapahtuman perumisen takia.

Hankkeen toiminnasta ja teemoista on tiedotettu aktiivisesti facebookissa ja Porin kaupungin nettisivuilla. <https://www.facebook.com/CircwastePori>

Peittoon kierrätyspuiston kehittäminen (osahankkeet A.2 ja C.4)

Circwaste-osahankkeessa A.2 on Prizztech Oy:n toimesta jatkettu Porin seudulla syntyvien teollisuuden sivuvirtojen hyötykäytön edistämistä ja niihin liittyvää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

tarvekartoitusta alueen yrityksissä. Esiin nousseiden tarpeiden pohjalta käynnistettiin selvitys rakennusten purkumateriaalien kierrätyspotentiaalista, joka valmistuu vuoden 2021 alkupuolella. Selvityksen tavoitteena on edistää purkumateriaalien uusiokäyttöä ja tukea tähän liittyvän liiketoiminnan kehittymistä Porin seudulla.

Tammikuussa järjestettiin Porissa *Kannattavuutta kestäväällä kehitystä* -seminaari, joka keräsi paikalle lähes 100 aiheesta kiinnostunutta yrittäjää ja alan asiantuntijaa. Tilaisuudessa kuultiin asiantuntijapuheenvuoroja kiertotaloutta ja vastuullisuutta vauhdittavista palveluista, rahoituksesta ja ympäristölupa-asioista. Tilaisuus järjestettiin yhteistyössä *Kestävää kehitystä mikro- ja pk-sektorilla* -hankkeen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa.

Kesäkuussa julkaistiin raportti Ecolan Oy:n tuottaman tuhkarakeen ominaisuuksien kokeilusta, joka toteutettiin Porin Söörmarkun eritasoliittymän rakentamisvaiheessa vuosina 2018 - 2019. Tulosten mukaan uusiomateriaaleilla on mahdollisuus vaikuttaa rakenteiden pitkäaikaiskestävyyteen. Tuhkarakeiden käytön lisääntyminen vähentää neitseellisten kiviainesten tarvetta ja edistää voimalaitostuhkien kierrätystä. Kokeilu tuotti myös arvokasta tietoa uusiomateriaalien tuotteistamisprosessista, jota voidaan helposti mallintaa muihin vastaavatyypisiin tarpeisiin. Peittoon aluetta hyödynnettiin materiaalien välivarastointiin.

Osana hanketyötä Prizztech Oy osallistui Peittoon alueen asemakaavan suunnitteluun sekä Porin kaupungin ICC-ohjelmatyön valmisteluun ja toteutukseen. Lisäksi Prizztech Oy jatkoi toimintaa Motivan koordinoiman teollisten symbioosien FISS-verkoston aluekoordinaattorina. FISS-toiminnan tavoitteena on edistää teollisuuden sivuvirtojen hyötykäyttöä ja yritysten välisiä synergioita.

Prizztech Oy sai päätökseen osahankkeessa C.4 toteutetun valimoteollisuuden (Componenta Castings Oy) sivuvirtojen kenttäkokeilun Peittoossa ja julkaisi sen tuloksista raportin elokuussa. Koekenttien kantavuusmittaukset ja näytteenottoanalyysit osoittivat testattujen sivuvirtojen soveltuvuuden kenttärakentamiseen, mikä lisää niiden käyttömahdollisuuksia jatkossa. Yhteistyötä Componentan kanssa jatketaan tarpeen mukaan.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää merkitä osaltaan tiedoksi raportin Porin kaupungin CIRCWASTE -osahankkeiden toteuttamisesta vuonna 2020 ja lähettää vuosiraportin edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kaupunginhallitus, 15.03.2021, § 180

Valmistelija / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on käsitellyt 3.3.2021 kokouksessaan § 48 Porin kaupungin CIRCWASTE -osahankkeiden toteuttaminen vuonna 2020, jonka mukaan lautakunta päätti merkitä osaltaan tiedoksi raportin Porin kaupungin CIRCWASTE -osahankkeiden toteuttamisesta vuonna 2020 ja lähettää vuosiraportin edelleen kaupunginhallitukselle tiedoksi.

Asian esittely ja aiempi käsittely ovat luettavissa historiatiedoista.

Ehdotus

Esittelijä: Aino-Maija Luukkonen

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi raportin Porin kaupungin CIRCWASTE -osahankkeiden toteuttamisesta vuonna 2020.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

LIFE15 IPE FI 004

Circwaste-hanke saa EU:lta rahoitusta, jolla hankkeen materiaalit on tuotettu. Materiaaleissa esitetty sisältö edustaa kuitenkin ainoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista EU:n komissio ei ole vastuussa.